

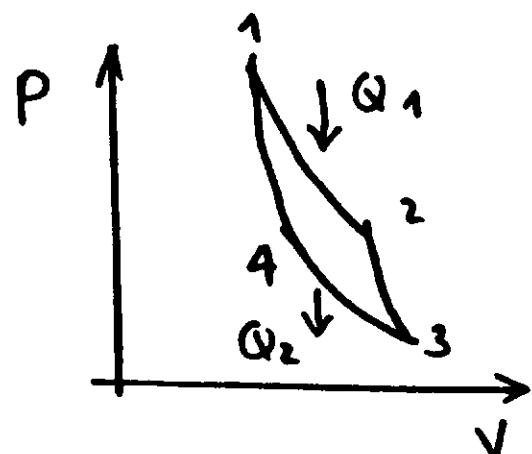
EKSAMEN VÅR 87.

OPPGAVE 1

Reversibel prosess: En prosess som er så langsom at systemet kan regnes for å være i termodynamisk likevekt under hele prosessen.

Adiabatisk prosess: En varmeisolert prosess; $\Delta Q = 0$

CARNOT PROSESSEN.

- 1-2: Isoterm prosess, $T = T_H$
- 2-3: Adiabat: $\Delta Q = 0$
- 3-4: Isoterm, $T = T_L$
- 4-1: Adiabat; $\Delta Q = 0$

$$W = Q_1 + Q_2$$

$$Q_2 < 0$$

$$\text{Virkningsgrad def: } \eta = \frac{W}{Q_1} = \frac{Q_1 + Q_2}{Q_1}$$

$$\text{Temperaturavhengighet } \eta = \frac{T_H - T_L}{T_H}$$

b) Vi anvender def. på mukningsgrad
Søkt er Q_2 , kjent er W

$$\eta = \frac{Q_1 + Q_2}{Q_1} = \frac{W}{Q_1} = \frac{W}{W - Q_2}$$

$$\Rightarrow -Q_2 = W \cdot \frac{1-\eta}{\eta}$$

Vi vet også verdien av η da vi
kjerner T_H og T_L

$$\eta = \frac{T_H - T_L}{T_H} = \frac{520 - 290}{520} = 0.442$$

$$-Q_2 = 10^9 \cdot \frac{1 - 0.442}{0.442} = \underline{\underline{1.262 \cdot 10^9 \text{ W}}}$$

Dette avgis til elevene.

Varmebalansen i elva:

$$|Q_2| = C_V \cdot g \cdot M \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta T = \frac{|Q_2|}{C_V \cdot g \cdot M}$$

$$C_V = 4.2 \cdot 10^3 \text{ J/kg} \cdot \text{K}$$

$$= 4.2 \cdot 10^6 \text{ J/m}^3 \cdot \text{K}$$

$$\underline{\underline{\Delta T}} = \frac{1.26 \cdot 10^9}{4.2 \cdot 10^6 \cdot 40} = \underline{\underline{7.5 \text{ K}}}$$

c) Oppgitt $N = 1$ mol.
Gasstigninger blir da $PV = RT$.

Punkt 3. $T_3 = 293\text{ K}$ $P_3 = 1.01 \cdot 10^5 \text{ Pa}$

Fra gasstigninger:

$$\underline{\underline{V_3}} = \frac{R\bar{T}_3}{P_3} = \frac{8.31 \cdot 293}{1.01 \cdot 10^5} = \underline{\underline{0.0241 \text{ m}^3}} \\ = \underline{\underline{24.1 \text{ l}}}$$

Punkt 2: $V_2 = V_3 = 24.1 \text{ l}$

$$T_2 = 373 \text{ K}$$

$$\frac{P_3}{T_3} = \frac{P_2}{T_2} \Rightarrow P_2 = P_3 \frac{T_2}{T_3}$$

$$P_2 = \frac{T_2}{T_3} P_3 = \frac{373}{293} \cdot 1.01 \cdot 10^5$$

$$\underline{\underline{P_2 = 1.29 \cdot 10^5 \text{ Pa}}}$$

Punkt 1: $\underline{\underline{T_1 = T_2 = 373 \text{ K}}}$

Fra adiabatstigninger $TV^{\delta-1} = \text{kost}$

$$\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_3}{T_3}$$

$$\Rightarrow V_1 = V_3 \left(\frac{T_3}{T_1} \right)^{\frac{1}{\delta-1}} = 24.1 \cdot \left(\frac{293}{373} \right)^{\frac{1}{1.4-1}} = 13.2 \text{ l}$$

$$\underline{\underline{V_1 = 13.2 \text{ l}}}$$

$$P_1 V_1 = P_2 V_2 \Rightarrow \underline{\underline{P_1 = P_2 \frac{V_2}{V_1} = 1.29 \cdot 10^5 \cdot \frac{24.1}{13.2} = 235 \cdot 10^5 \text{ Pa}}}$$

d) Vi baserer oss på varmebalansen

$$\Delta Q_{12} = ? \quad \text{Gitt av } dQ = du + pdV \\ = Cv\bar{T} + pdV$$

$dT = 0$ for en adiabat. Dette gir

$$\Delta Q_{12} = \int pdV = R\bar{T}_2 \int \frac{dV}{V} = R\bar{T}_2 \ln \frac{V_2}{V_1}$$

$$\Delta Q_{23} = Cv(T_3 - \bar{T}_2)$$

$$Q_{31} = 0 ; \text{ adiabatisk prosess.}$$

Dette gir

$$W = \sum \Delta Q = R\bar{T}_2 \ln \frac{V_2}{V_1} + Cv(T_3 - \bar{T}_2)$$

$$\text{Nå er } Cv = \frac{R}{\gamma-1}$$

Dette gir derfor:

$$W = R(T_2 \ln \frac{V_2}{V_1} + \frac{1}{\gamma-1}(T_3 - \bar{T}_2)) \\ = 8.31 \left(373 \ln \frac{24.1}{13.2} + \frac{1}{1.4-1}(293 - 373) \right) \\ = \underline{\underline{204.0 \text{J}}}$$

Virkningsgraden η er gitt av

$$\eta = \frac{W}{Q_{12}} = \frac{R(\bar{T}_2 \ln \frac{V_2}{V_1} + \frac{1}{\gamma-1}(T_3 - \bar{T}_2))}{R\bar{T}_2 \ln \frac{V_2}{V_1}}$$

$$\eta = 1 + \frac{1}{\gamma-1} \frac{\frac{T_3}{T_2} - 1}{\ln \frac{V_2}{V_1}}$$

Fra adiabatligningen får

$$\frac{V_1}{V_2} = \left(\frac{T_3}{T_1}\right)^{\frac{1}{\gamma-1}}$$

$$\ln \frac{V_2}{V_1} = \frac{1}{\gamma-1} \ln \frac{T_1}{T_3}$$

Dette gir:

$$\underline{\underline{\eta}} = 1 - \frac{1 - \frac{T_3}{T_2}}{\underline{\ln \frac{T_1}{T_3}}} = 0.11$$

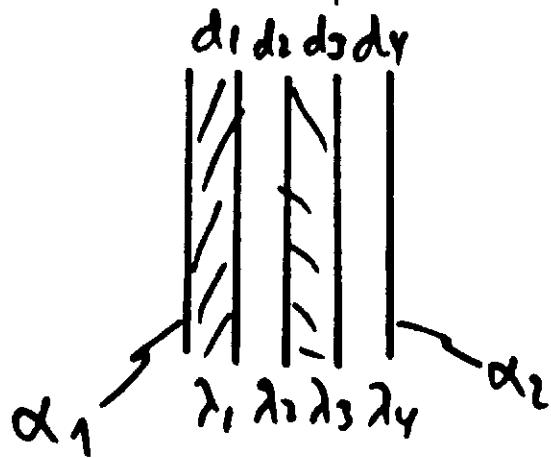
OPPGAVE 2

a) "Ohms" lov: $Q R = \Delta T$

Her er: \dot{Q} varmestrøm
 R Resistans
 ΔT Temperaturforskjell

Analogien gitt av: $\dot{Q} \leftrightarrow I$
 $\Delta T \leftrightarrow V$
 $R \leftrightarrow R$

Før en plan lagdelt vegg gjelder:

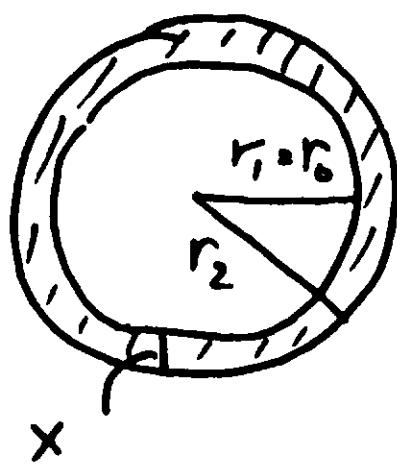
$$R = \frac{d_1}{\lambda_1 A} + \frac{d_2}{\lambda_2 A} + \frac{d_3}{\lambda_3 A} + \frac{1}{A \alpha_1} + \frac{1}{A \alpha_2}$$

\Rightarrow Seriekopling av motstander

λ er varmeledningsverne, A areal

α_1, α_2 varmeovergangstall.

b)

Fra formelsamling ses at termisk resistans for kuleskall er gitt av:

$$\underline{R_1} = \frac{1}{4\pi\lambda} \left(\frac{1}{r_0} - \frac{1}{r_0+x} \right) = \frac{1}{4\pi\lambda} \frac{x}{r_0(r_0+x)}$$

c) For varmeovergang er ekvivalent resistans gitt som $R = \frac{1}{\alpha A}$

Dette qui i vakt tilfelle et bidrag

$$R_0 = \frac{1}{\alpha A} = \frac{1}{\alpha} \frac{1}{4\pi(r_0+x)^2}$$

Total resistans blir da

$$R_2 = R_1 + R_0$$

$$= \frac{1}{4\pi\lambda} \left\{ \frac{x}{2r_0(r_0+x)} + \frac{1}{\alpha} \frac{1}{(r_0+x)^2} \right\}$$

d) Vi må må beregne $\frac{dR_2}{dx}$

$$\frac{dR_2}{dx} = \frac{1}{4\pi} \frac{d}{dx} \left(\frac{1}{\lambda} \left(\frac{1}{r_0} - \frac{1}{r_0+x} \right) + \frac{1}{\alpha} \left(\frac{1}{r_0+x} \right)^2 \right)$$

$$= \frac{1}{4\pi} \left(\frac{1}{\lambda} \left(\frac{1}{r_0+x} \right)^2 - \frac{2}{\alpha} \frac{1}{(r_0+x)^3} \right)$$

$$\frac{dR_2}{dx} = 0 \quad \text{mi:}$$

$$r_0 + x_0 = \frac{2\lambda}{\alpha}$$

$$x_0 = \underline{\underline{\frac{2\lambda}{\alpha} - r_0}}$$

$$\underline{\underline{x_0 = 2 \frac{0.5}{3} - 0.25 = 0.0833m = 8.33cm}}$$

Vi setter denne verdi fra x_0 inn i total resistans: ($r_0 + x_0 = 2\lambda/\alpha$)

$$R_{2min} = \frac{1}{4\pi} \left(\frac{1}{\lambda} \left(\frac{1}{r_0} - \frac{\alpha}{2\lambda} \right) + \frac{1}{\alpha} \frac{\alpha^2}{4\lambda^2} \right)$$

$$= \underline{\underline{\frac{1}{4\pi} \left(\frac{1}{\lambda r_0} - \frac{\alpha^*}{4\lambda^2} \right)}}$$

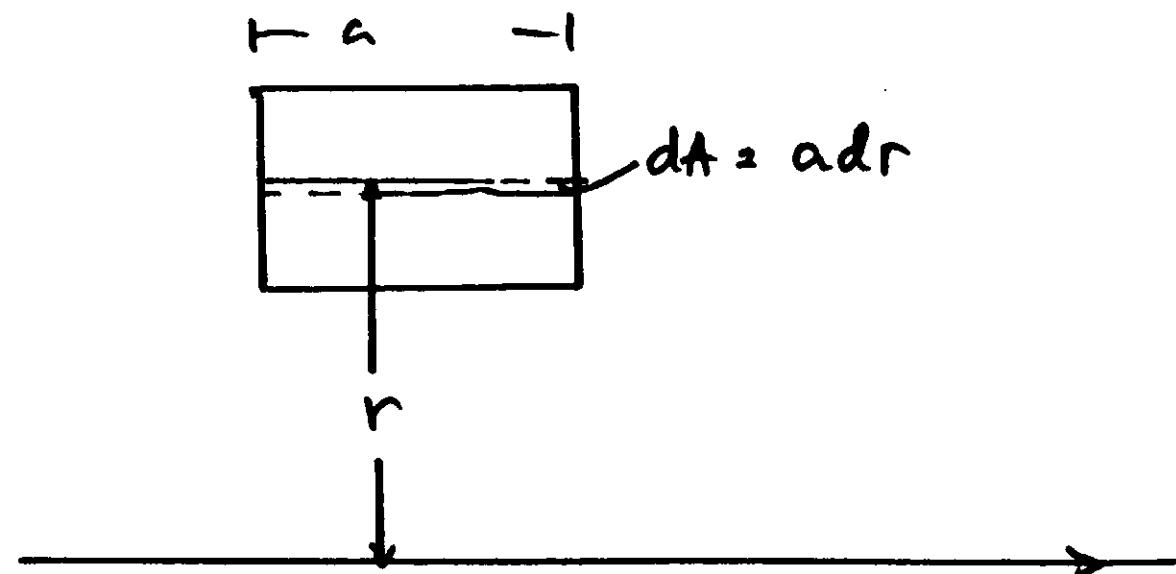
$$\underline{\underline{R_{2min} = \frac{1}{4\pi} \left(\frac{1}{0.5 \cdot 0.25} - \frac{3}{4 \cdot 0.5^2} \right) = 0.398 \frac{K \cdot s}{J}}}$$

Fra "Ohms" lov:

$$\underline{\underline{Q = \frac{\Delta T}{R_{2min}} = \frac{80}{0.398} = 201 W}}$$

OPPGAVE 3

a)

Magnetfeltet rundt en rett ledning
er gitt av

$$B = \frac{\mu_0 I_1}{2\pi r} \quad \vec{B} \perp \text{sløyfeslak}$$

Fluktsen er da gitt av:

$$d\phi = B \perp dA = \frac{\mu_0 I_1}{2\pi r} adr$$

$$\phi = \frac{\mu_0 I_1 a}{2\pi} \int_{y_1}^{y_1+b} \frac{dr}{r} = \frac{\mu_0 I_1 a}{2\pi} \ln \frac{y_1+b}{y_1}$$

b) Kraftene fra ledningstykkene \perp
på hverandre opphever hverandre
Dette gir da

$$F = B I \cdot a$$

Netto kraft

$$F_N = I_2 a \left(\frac{\mu_0 I_1}{2\pi y_1} - \frac{\mu_0 I_1}{2\pi (y_1+b)} \right)$$

$$F_N = \frac{\mu_0}{2\pi} I_1 I_2 a \left(\frac{1}{y_1} - \frac{1}{y_1+b} \right)$$

Denne kraften fører til en forskjykning y_0

$$F_N = lk y_0 \quad k = fjærkost.$$

$$ky_0 = \frac{\mu_0}{2\pi} I_1 I_2 a \left(\frac{1}{y_1} - \frac{1}{y_1+b} \right)$$

$$I_2 = \frac{ky_0}{\frac{\mu_0}{2\pi} I_1 a \left(\frac{1}{y_1} - \frac{1}{y_1+b} \right)}$$

Innsatt tallverdier

$$I_2 = \frac{1 \cdot 10^{-3}}{\frac{4\pi \cdot 10^{-7}}{2\pi} 200 \cdot 0.1 \left(\frac{1}{0.1} - \frac{1}{0.2} \right)}$$

$$\underline{\underline{I_2 = 50 A}}$$

c) Kraften er må fått av

$$F_N = \frac{\mu_0 I_0 I_2 a}{2\pi} \left(\frac{1}{y_1} - \frac{1}{y_1+b} \right) \cos \omega t$$

$$= F_0 \cos \omega t$$

Vi får således tvungne svingninger av systemet.

d) Utslagets amplitude er gitt av

$$y_a = \frac{F_0/m}{\sqrt{(w^2 - \omega_0^2)^2 + 4\delta^2 w^2}}$$

$$\omega_0 = \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \delta = \frac{R}{2m}$$

c) Ved resonans; svak dempning
før

$$w = \omega_0; \quad \underline{\omega_0} = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{1}{0.04}} = \underline{5 \text{ s}^{-1}}$$

$$\begin{aligned}
 y_a &= \frac{F_0/m}{2\delta\omega_0} = \frac{F_0/m}{2 \cdot \frac{R}{2m} \sqrt{\frac{k}{m}}} \\
 &= \frac{F_0}{R\omega_0} \\
 &= \frac{\mu_0 I_0 I_2 a}{2\pi} \left(\frac{1}{q_1} - \frac{1}{q_1+b} \right) \frac{1}{R\omega_0} \\
 &= \frac{4\pi \cdot 10^{-7} \cdot 50 \cdot 50 \cdot 0.1 \left(\frac{1}{0.1} - \frac{1}{0.2} \right)}{2\pi} \frac{1}{10^{-2} \cdot 5} \\
 \underline{y_a} &= 5 \cdot 10^{-3} \text{ m} = 5 \text{ mm}
 \end{aligned}$$